

Jaarrapportage 2024

Gemeente Uithoorn

Datum: 31 maart 2025

Andrew Campbell

Ebbehout 31
1507 EA Zaandam

accountmanagement@odnzk.nl

www.odnzk.nl

Inhoud

Inleiding	3
Trends en ontwikkelingen	6
Programma Milieu	6
Programma Bouw	16
Programma Bodem.....	17
Bijlage 1: Financiën.....	24
Bijlage 2: Energiebesparing	26
Bijlage 3: Overlast Meldingen.....	35

Inleiding

In het Noordzeekanaalgebied wordt het steeds drukker: meer industrie, meer mobiliteit en een forse woningbouwopgave. Al deze ontwikkelingen hebben een impact op de kwaliteit van de leefomgeving. Bewoners, werkgevers, werknemers en recreanten: iedereen heeft er baat bij dat de regio veilig en leefbaar is en blijft. Daarin heeft ieder een eigen verantwoordelijkheid, ook binnen de overheid. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (hierna: OD NZKG) voert hiertoe taken uit in opdracht van acht gemeenten en drie provincies.

Voor u ligt de jaarrapportage 2024 van de OD NZKG voor uw gemeente. De OD NZKG heeft met u een uitvoeringsovereenkomst gesloten over de productie en kwaliteit van de werkvelden Milieu, Bouw en Bodem. Het doel van deze rapportage is aan te geven of de realisatie van deze overeenkomst conform de begroting is uitgevoerd. Daar waar nodig is een nadere toelichting gegeven.

Omgevingswet, Wet kwaliteitsborging bouw, Milieubelastende activiteiten

Het afgelopen jaar stond voor een belangrijk deel in het teken van de Omgevingswet. Op 1 januari 2024 is deze wet in werking getreden en is de organisatie ook daadwerkelijk gaan werken met nieuwe processen, nieuwe systemen en soms ook nieuwe producten. Hierop is door de OD NZKG tijdig geanticipeerd door middel van het opleiden en trainen van onze medewerkers, het verzorgen van een goede aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en het adviseren van de opdrachtgevers en stakeholders van de OD NZKG over de gevolgen van deze nieuwe wet. Hiervoor is ook extra budget ter beschikking gesteld om de noodzakelijke overgang van het oude naar het nieuwe werkwijze zo soepel mogelijk te laten verlopen.

Dit tijdelijke budget voor extra werkzaamheden onder de Omgevingswet blijkt ook nodig te zijn. Het gaat hierbij om uren die zijn gemaakt voor vragen en problemen over de Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging Bouw (Wkb). Denk hierbij aan algemene vragen over de juridische regels in de wet en het overgangsrecht, maar ook aan ICT-vragen over het DSO. Dit heeft geleid tot veel vragen en antwoorden op het intranet en de website. Ook zijn werkprocessen aangepast en zijn er technische aanpassingen gedaan in het zaakstelsel. De uren zijn ook gebruikt voor de extra administratieve handelingen als gevolg van het nieuwe DSO. De nazorgorganisatie is op 1 juli 2024 opgeheven en het werk is overgenomen door de reguliere organisatie.

Voor inhoudelijke vragen of problemen die herleid konden worden tot een opdrachtgever is gebruik gemaakt van de post Omgevingswet. Het bleek te gaan om meer juridische vragen dan vooraf was ingeschat.

Met de Omgevingswet is de grondslag van de milieuregulering van het begrip “inrichting” gewijzigd naar het begrip “milieubelastende activiteit (MBA)”. De omzetting van de inrichtingen naar de MBA’s wordt projectmatig opgepakt. Vanaf 1 januari 2024 is de tweede fase van het project gestart waarbij de automatisch omgezette MBA’s worden gecontroleerd tijdens de toezichtcontroles, behandeling van klachten, en behandeling van meldingen, informatieplichten of vergunningaanvragen.

Per programma worden hieronder nog specifieke effecten van de komst van de Omgevingswet toegelicht.

Rapport Visitatiecommissie

De OD NZKG is net als alle omgevingsdiensten onderzocht door een visitatiecommissie, nadat eerst een zelf-evaluatie was uitgevoerd. In december 2024 ontving de OD NZKG het rapport hierover. Het algemene beeld is positief. De OD NZKG onderschrijft de aanbevelingen en is van plan deze zelfstandig uit te voeren of in samenwerking met andere omgevingsdiensten of partners. De meeste aanbevelingen sluiten aan bij lopende acties. Over de voortgang van de uitvoering wordt vanaf 2025 gerapporteerd in de jaarverslagen.

Financiële verantwoording op hoofdlijnen

In de onderstaande tabel is te zien dat de realisatie van €358.739 in 2024 lager was dan de €485.432 begroot in de UVO 2024 (-€126.693). De onderbesteding is verspreid over een aantal kleine posten, waarvan de grootste Milieu Regie is. Daarnaast is in de tabel te zien dat de combinatie van het opnieuw stellen van de begroting op basis van de halfjaar meting, en het toepassen van de 5%-regel, zoals in Bijlage 1 beschreven, ertoe leidt dat, voor de Output producten, gemeente Uithoorn geld terugkrijgt, in plaats van bijbetaalt.

Per programma worden onder Trends en ontwikkelingen ook de cijfers per werkveld verder uitgesplitst.

Financiën 2024	Begroot	Realisatie	Realisatie - Begroot	EJV HJ	Realisatie i.c.m. 5% regeling	Realisatie i.c.m. 5% - Begroot
Output						
Bodem	€ 38.585	€ 21.391	-€ 17.194	€ 11.230	€ 11.230	-€ 27.355
Milieu en Brzo	€ 170.041	€ 192.802	€ 22.760	€ 105.164	€ 105.164	-€ 64.878
Output totaal	€ 208.627	€ 214.192	€ 5.566	€ 116.394	€ 116.394	-€ 92.233
Regie						
Bodem	€ 48.812	€ 54.933	€ 6.121	€ 41.683	€ 54.933	€ 6.121
Bouw	€ 31.496	€ 32.786	€ 1.290	€ 36.449	€ 32.786	€ 1.290
Milieu en Brzo	€ 125.750	€ 95.060	-€ 30.690	€ 119.966	€ 95.060	-€ 30.690
Regie totaal	€ 206.058	€ 182.779	-€ 23.279	€ 198.098	€ 182.779	-€ 23.279
Randvoorwaardelijk						
Programma overstijgend	€ 30.566	€ 23.654	-€ 6.912	€ 28.755	€ 23.654	-€ 6.912
Randvoorwaardelijk	€ 35.912	€ 35.912	€ 0	€ 35.912	€ 35.912	€ 0
Randvoorwaardelijk totaal	€ 66.478	€ 59.566	-€ 6.912	€ 64.667	€ 59.566	-€ 6.912
Subtotaal	€ 481.162	€ 456.538	-€ 24.625	€ 379.158	€ 358.739	-€ 122.423
Programmabudget Randvoorwaardelijk	€ 4.270	€ 0	-€ 4.270	€ 0	€ 0	-€ 4.270
Eindtotaal	€ 485.432	€ 456.538	-€ 28.895	€ 379.158	€ 358.739	-€ 126.693

Toelichting VTH-UP Tabellen

De OD NZKG hecht veel waarde aan het leveren van kwalitatief goede data. Door de jaren is geregistreerde informatie in het zaakstelsel dusdanig uitgebreid en/of aangepast dat een eenduidige interpretatie rondom de aantallen handhavingsacties een uitdaging blijkt. Voor het jaar 2024 is daarom gekozen om geen aantallen op te nemen in de tabellen waar onduidelijkheid is (zie de tabellen per programma, hieronder). De OD NZKG zet momenteel sterk in op het verbeteren van haar datakwaliteit ten behoeve van de VTHUP-rapportage.

Trends en ontwikkelingen

Programma Milieu

Cijfermatig overzicht van 2024

Programma Milieu	Begroot	Realisatie	Realisatie - Begroot	EJV HJ
Output	€ 170.041	€ 192.802	€ 22.760	€ 105.164
Regie	€ 125.750	€ 95.060	-€ 30.690	€ 119.966
Eindtotaal	€ 295.792	€ 287.862	-€ 7.930	€ 225.130

Milieu output	Begroot	Realisatie	Realisatie - Begroot	EJV HJ
R&T Informatieplichtige bedrijven Bal (B1)	€ 7.078	€ 37.975	€ 30.897	€ 17.261
R&T Meldingsplichtige bedrijven mv mba Bal/OP (B2)	€ 116.174	€ 95.277	€ -20.896	€ 57.933
R&T Niet meldingsplichtige bedrijven Bal/OP (A)	€ 1.395	€ 15.945	€ 14.551	€ 771
R&T Vergunningpl bedrijven mv mba Bal, Op en H3 (C)	€ 45.396	€ 31.885	€ -13.511	€ 23.380
Werkverdeling en coördinatie Milieu	€ 0	€ 11.719	€ 11.719	€ 5.819
Eindtotaal	€ 170.041	€ 192.802	€ 22.760	€ 105.164

Milieu regie	Begroot	Realisatie	Realisatie - Begroot	EJV HJ
Milieu Advies	€ 55.437	€ 66.203	€ 10.766	€ 55.437
Milieu Regie	€ 63.340	€ 28.741	-€ 34.599	€ 58.718
Projecten Milieu/Brzo	€ 6.973	€ 116	-€ 6.857	€ 5.811
Eindtotaal	€ 125.750	€ 95.060	-€ 30.690	€ 119.966

VTH-UP Tabellen

Omgevingsvergunningen en meldingen	Begroting	Aantal gerealiseerd	Aantal openstaand
Informatieplicht Bal	0	5	0
Meldingen Wm en Bal	5	12	8
Maatwerkbesluiten	4	2	16
Omgevingsvergunningen milieu - regulier	5	0	0
Omgevingsvergunningen milieu - uitgebreid	0	0	1
Waarvan actualisaties	1	0	0
Actualisatietoetsen	0	0	0
MER beoordelingstoets	1	0	0

Milieucontroles	Begroting	Uitgevoerde zaken	Uitgevoerd %	Geen overtreding	Geen overtreding %	Aantal hercontroles	Bijhercontrole in orde	Handhavingscontrole uitvoeren	LODten uitvoer leggen	Invoederen	Monitoren & innemen	dwangsom
1e Controle	29	44	152%	24	55%	12	11	0	0	0	0	0
1e Controle voorgaande jaren	36	51	142%	30	59%	21	18	2	0	0	0	0
wv integrale controle		33		18	55%	15						
wv themacontrole		11		6	55%	5						
wv digitaal toezicht		1		1	100%	0	0					

Branche	Begroting	Uitgevoerde controles	Aantal hercontroles	Bijhercontrole in orde	Handhavingscontrole uitvoeren	LODten uitvoer leggen	Totaal	Naleefpercentage
(Verblijfs)gebouwen: kantoren, scholen, hotels, e.d.	0							
Afvalsector	5	11	4	3	0	0	14	36%
Agrarische sector	18	19	6	6	0	0	25	32%
Automotive	0	3	1	1	0	0	4	33%
Beton, asfalt en puinbrekers	0							
BIGS	0							
Bouw en hout	0							
Chemische sector (inclusief kunststof)	1							
Explosieven en schietbanen	0							
Groot- en detailhandel	0	4	1	1	0	0	5	25%
Horeca, sport en recreatie	0	1	0	0	0	0	1	
Installaties	1							
Metalectro	1	1	0	0	0	0	1	0%
OVERIG	1	4	0	0	0	0	4	0%
RBML	0							
Scheepvaart en havens	0							
Tankstations	0							
Verf, drukkerijen, chemische wasserijen, e.d.	2	1	0	0	0	0	1	0%
Voedingssector	0							
Zorgsector	0							

Handhaving	Aantallen
Handhaving	
Zienswijzebrief	
Conceptdwangsom	
Conceptbestuursdwang	
Waarschuwingbrief	12
Onbekend	

Omgevingswet en overgangsrecht binnen het werkveld Milieu

Een nieuwe wet waar het complete VTH-domein op rust heeft geresulteerd in een arbeidsintensief proces om kennis en ervaring op te doen met de wet zelf, maar ook met de bijbehorende randzaken.

Het werken onder de Omgevingswet heeft flinke gevolgen voor het werk dat via het DSO binnenkomt en afgehandeld wordt. De hoofdlijn daarin is dat er voor "1 zaak" nu meerdere meldingen en informatieplichten kunnen zijn, omdat onder de Omgevingswet er nu wordt uitgegaan van MBA's in plaats van een inrichting. Om een forse toename in administratieve taken en werkdruk voor de medewerkers te voorkomen, is er door de OD NZKG een werkwijze ontwikkeld om deze meldingen en informatieplichten gebundeld af te kunnen handelen.

Daarnaast blijkt ook dat aanvragers ook wegwijis moeten raken in het DSO, gelet op onjuiste of onvolledige informatie die wordt ingediend. Dit effect nam in de loop van het jaar af.

Vooruitlopend op de Omgevingswet is in december 2023 een hausse aan aanvragen ontvangen, omdat bedrijven dachten dat die aanvragen dan onder de oude wetgeving zouden vallen. Vervolgens werd per 1 januari 2024 bekend dat het Activiteitenbesluit per direct verviel. Het heeft een half jaar gekost voordat duidelijk was, dat aanvragen, die voor 1 januari 2024 ingediend waren, onder de nieuwe wetgeving vallen. Dit heeft voor veel vertraging in het proces gezorgd. Ook actualisaties moesten herschreven worden vanwege het vervallen van het Activiteitenbesluit per 1 januari 2024. Dit resulteerde in extra druk op de beschikbare capaciteit en tijd.

Ook bijvoorbeeld de Omgevingsplannen van de gemeenten moesten vanwege de Omgevingswet herschreven worden, wat weer consequenties had voor de OD NZKG. Om de processen hierop te laten aansluiten, resulteerde dit ook in een (onvoorziene) extra druk op de capaciteit.

Actualisaties

Als gevolg van de uitdagingen die het werken met de Omgevingswet met zich meebrengt, zijn er in 2024 minder actualisaties afgerond dan gebruikelijk. Daar komt bij dat als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet aanpassing en actualisatie van vergunningen noodzakelijk is. Deze opgave komt bovenop de gebruikelijke actualisaties die ook doorlopen (denk hierbij aan actualisaties vanwege een nieuwe Best Beschikbare Techniek referentiedocument (BREF), Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS) of het Landelijk afvalbeheerplan (LAP)). Als gevolg van de Omgevingswet gaat het om de volgende werkzaamheden:

- Een deel van de vergunningen zal moeten worden aangepast aan de MBA-indeling in de Omgevingswet;
- Ook zal een aantal vergunningen of delen van vergunningen (mogelijk) niet meer van toepassing zijn, omdat voor de betreffende MBA's onder de Omgevingswet geen vergunning meer vereist is. In zo'n geval kan het mogelijk zijn, dat een (ambtshalve) maatwerkbesluit nodig is voor deze milieubelastende activiteiten, bijvoorbeeld als de rechtstreeks werkende norm en het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) hoger is dan nu in de vergunning is vastgelegd;
- Tot slot dienen bij bepaalde MBA's voorschriften te worden aangepast en/of toegevoegd aan de inzichten uit de Omgevingswet.

Om dit in goede banen te leiden is er in 2024 is een projectleider aangesteld om deze werkzaamheden te organiseren.

Toezicht

De OD NZKG werkt informatie- en risico-gestuurd. In het kader van samenwerking in de regio wordt steeds meer gebiedsgericht gewerkt bij meldingen van overlast. Onder andere door bewoners er eerder, meer en sneller bij te betrekken. De introductie van de meldingenapp levert data op om toezicht meer gericht in te zetten. Bij toezicht wordt een breed palet aan instrumenten gebruikt om naleving bij bedrijven te stimuleren. De teams Toezicht en Handhaving zien toe op de naleving van de milieu- en veiligheidseisen ter bescherming van de fysieke leefomgeving.

Op basis van risicoprioritering of meldingen overlast worden bedrijven geselecteerd en gecontroleerd op naleving van de betreffende wet- en regelgeving. Hiertoe zijn bedrijven op basis van milieueffect ingedeeld in risicovolle bedrijven (Brzo en RIE4) of branches. Op basis van de thema's: externe veiligheid, brandveiligheid, energiebesparing, afval, afvalwater, lucht, geur, geluid/licht, bodembescherming etc. worden bedrijven beoordeeld. Bij de risicovolle (Brzo en RIE4) bedrijven worden de genoemde thema's op maat beoordeeld. Bij geconstateerde overtreding(en) zal inzet van handhaving plaatsvinden met het meest geschikte instrument afhankelijk van de situatie beschreven in Uitvoerings- en Handavingsstrategie,. Deze is afgeleid van de landelijke Handavingsstrategie.

Overlast en meldingen

De behandeling van overlastmeldingen heeft voortdurend onze aandacht. De opmerkingen hierover in het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer, de opdracht van het bestuurlijk overleg industrie en gezondheid en onze ambitie om meer samenlevingsgericht te werken zijn hiervoor belangrijke prikkels. Het hier speciaal voor opgerichte team is naar buiten is gericht en zorgt voor een efficiëntieslag door het combineren van frontoffice en backoffice. Het snel kunnen acteren op meldingen door interne korte lijnen, zorgt voor een sneller contact met de melders. Daarnaast in het kader van samenwerking in de regio wordt steeds meer gebiedsgericht gewerkt bij meldingen van overlast. Onder andere door bewoners meer en sneller erbij te betrekken. Meer details over overlast en meldingen in 2024 staan in Bijlage 4.

Grondwaterbeschermingsgebieden

In 2024 is de OD NZKG gestart met uitvoering van het Projectplan Grondwaterbeschermingsgebieden en het voorbereiden van de overleggen met stakeholders, de zogenaamde "Watertafel". Methode en formats voor de gebiedsdossiers zijn opgesteld in overleg met Provincie Noord-Holland. In de regio Noord/West hebben watertafels plaatsgevonden.

De versterking in de samenwerking lijkt het gewenste effect te hebben; er is sprake van een toenemend aantal meldingen via de ketenpartners. Andere resultaten zijn het uitvoeren van een dronevlucht om de stand van zaken op Texel in kaart te brengen. De aanwezigheid van de juiste bebording in alle tien de Grondwaterbeschermingsgebieden is in kaart gebracht en gedeeld met de drinkwaterbedrijven.

Open bodemenergiesystemen (OBES)

Sinds 2016 voert de OD NZKG namens de Provincie Noord-Holland de VTH taken voor open bodemenergiesystemen en grondwateronttrekkingen > 150.000 m³/J uit. Afhankelijk van marktomstandigheden worden jaarlijks zo'n 50-60 vergunningen voor nieuwe OBES verleend. Inmiddels wordt op meer dan 700 vergunningen toezicht uitgevoerd. Voor een belangrijk deel is dat administratief toezicht waarbij naast het stimuleren van het naleefgedrag ook gestreefd wordt naar het zo optimaal mogelijk laten functioneren van deze energiebesparende systemen.

Invoering Omgevingswet

Vóór 2024 viel de OBES onder de Waterwet maar sinds 1 januari 2024 is OBES een milieubelastende activiteit (MBA) onder de Omgevingswet (Ow) geworden. Daardoor zijn de VTH taken in relatie tot de OBES een basispakkettaak geworden die de OD NZKG uitvoert namens provincie Noord-Holland, dan wel in geval van meervoudige procedures namens de gemeenten die de OD NZKG hiervoor mandateren. Het jaar 2024 is benut om uit te zoeken wat de mogelijke impact van deze verandering kan zijn, hoe hiermee om te gaan en te ervaren hoe vaak het voor komt. Het jaar 2025 zal benut worden om verdere afspraken hierover te maken met de betrokken gemeenten en de Provincie Noord-Holland. Eén van de grote wijzigingen, die in 2024 direct uitgevoerd moest worden, was het ambtshalve aanvullen van de verleende OBES-vergunningen uit 2023 en 2024 met lozingsvoorschriften. Voorheen vielen deze lozingsvoorschriften onder het gemeentelijke bevoegde gezag op basis van het Besluit Lozen Buiten Inrichting (BLBI) maar conform de Omgevingswet is dit nu een taak geworden van de provincie en moet dit gereguleerd worden via de OBES-vergunning. Deze taak is verder uitgebreid met toezicht op de lozingen die vrijkomen bij de OBES boringen en werkzaamheden i.v.m. de optimalisatie slag vanuit Ow Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Daarnaast staan er artikelen in het Bal op het vlak van het verhogen van het energierendement van OBES. Dit sluit aan bij het lopende project Fase 2 Optimalisatie energieprestaties van open bodemenergiesystemen. In 2024 is in dat kader gestart met de uitvoering van deelproject 3 Toezicht en Handhaving. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de efficiëntie die de WKO Experttool oplevert. Dit deelproject zal in 2025 worden afgerond.

Gesloten Bodemenergiesystemen (GBES)

Sinds 1 januari 2024 is de aanleg en het gebruik van gesloten bodemenergiesystemen een milieubelastende activiteit geworden onder de Omgevingswet. Het uitvoeren van toezicht op bodemenergiesystemen is onder de Omgevingswet een wettelijke basistaak van de Omgevingsdienst. Het uitvoeren van toezicht op aanleg en gebruik van gesloten bodemenergiesystemen is als specifieke taak nieuw in de Producten en Diensten Catalogus (PDC) van de OD NZKG. De OD NZKG streeft ernaar deze taak zo efficiënt mogelijk op basis van datasturing uit te voeren. Het grote aantal lussen of bodemwarmtewisselaars (nu ruim 16.000 in ons werkgebied) maakt dat hiervoor een eigentijdse toezichtstrategie moest worden ontwikkelen.

Het jaar 2024 is benut voor het opdoen van ervaring in de uitvoering en het uitwerken van deze strategie. In 2025 gaat de OD NZKG daar mee verder. De beschikbare uren voor het uitvoeren van GBES werkzaamheden zijn vooralsnog op basis van regie.

Regulering GBES

Onder de Omgevingswet heeft de initiatiefnemer een informatie- en meldingsplicht. Op basis van het omgevingsplan kan een vergunning nodig zijn indien de GBES in een interferentiegebied wordt aangevraagd. In 2024 zijn de sjablonen 'oud recht' allemaal aangepast om aan te sluiten op de Omgevingswet- en Omgevingsplannen voor nieuwe meldingen en aanvragen. Doordat de GBES een wettelijke basistaak is geworden, is deze taak in 2024 ook voor het eerst namens alle deelnemende gemeenten uitgevoerd.

Toezicht & Handhaving GBES

Het jaar 2024 is benut voor het werven van extra personeel zodat er in de tweede helft van het jaar meer capaciteit beschikbaar was voor de uitvoering van de controles. Hierbij is geïnvesteerd in opleiding en learning-on-the-job. De werving van personeel was succesvol en heeft er voor gezorgd dat bij nagenoeg alle gemelde boringen toezicht heeft plaats gevonden. Ervaring leert dat dit nu al voor beter naleefgedrag zorgt bij de boorbedrijven.

Daarnaast is er gestart met de overdracht van gegevens van bestaande GBES systemen vanuit de gemeenten. Dit zal worden afgerond in 2025, waarna het de bedoeling is om ook toezicht te gaan houden op de bestaande GBES systemen en de eindgebruikers te informeren over het optimale gebruik van hun installatie. Hier heeft in 2024 afstemming over plaatsgevonden met ODNL.

Grip op Indirecte Lozingen

De OD NZKG heeft ook in de uitvoeringsovereenkomsten met Zaanstad, Haarlemmermeer en Amsterdam afspraken gemaakt over intensivering van de inzet op indirecte lozingen in 2024.

De OD NZKG neemt, samen met ODIJ en ODNHN en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK), het voortouw voor het vervolg op de try-out Grip op Indirecte Lozingen (project IBP VTH en samenwerking waterketen Noorderkwartier). Deze try-out was gericht op het intensiveren van het toezicht op indirecte lozingen en is maart 2024 afgerond. In de vervolgfase wordt aangesloten bij de eerder gemaakte afspraken met andere omgevingsdiensten over uniformiteit ten aanzien van de aanpak op onder andere de digitale checklist, methodiek, delen van informatie en kennis. De OD NZKG werkt, mede met het oog op een gelijk speelveld en het bereiken van meer grip op indirecte lozingen, samen met de andere omgevingsdiensten vanuit een uniforme aanpak vanuit een gedeelde ambitie.

Een gezamenlijk plan van aanpak, als vervolg op de try-out, is opgesteld voor de Waterketen Noorderkwartier. De voorgestelde aanpak omvat 3 fasen, die enige overlap kennen, over een periode van 3 jaar. De verschillende omgevingsdiensten zijn elk verantwoordelijk voor de uitvoering in haar eigen regio, maar werken binnen een gemeenschappelijk kader. In fase 1 worden door OD NZKG 113 bedrijven bezocht, verdeeld over 5 branches. Laatste kwartaal 2024 zijn de eerst 32 bedrijven door de OD NZKG bezocht, dit zal doorlopen naar 2025 en 2026. Er zullen o.a. afvalwatermonsters worden

genomen en geanalyseerd. De informatie wordt gedeeld en hiermee ontstaat een beter beeld van de stoffen die we aantreffen per branche.

Regulering Indirecte Lozingen

De regulering op het indirect lozen van (waterbezwaarlijke) stoffen is complex en raakt meerdere gebieden.

In de eerste plaats is voor de try-out Grip op Indirecte Lozingen een volledige inventarisatie gemaakt van de aan ons gemandateerde bedrijven in het Noordzeekanaalgebied welke vergunde stoffen er indirect geloosd worden. Die lijst zal vergeleken worden met de analyses van de afgenomen afvalwatermonsters.

In de tweede plaats is de impact van de Omgevingswet voor Indirecte Lozingen groot. De lozing kan tegenwoordig vallen onder het Bal van de Omgevingswet, de bruidsschat of onder het Omgevingsplan (bijv. lozen bij niet-industriële voedselbereiding) en deze laatste lozing valt dan automatisch onder bevoegd gezag van de gemeente. Voor een goede vergunningenstrategie is het nodig dat deze juridische doorvertaling van de bedrijven komend jaar gemaakt worden.

Het belang van de samenwerking met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) en het Hoogheemraadschap van Rijnland is onder het kopje Grip op Indirecte Lozingen al benoemd. Tegelijkertijd zijn ook complexe vooroverleggen gestart tussen deze partijen ten behoeve van grote vergunningaanvragen door HHNK en Rijnland voor rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's). In sommige RWZI's spelen ook toezichttrajecten.

Onder de Omgevingswet dien je een aanvraag in, maar volgt er geen vooroverleg meer. Participatie en vooroverleg dienen onder de Omgevingswet te gebeuren voorafgaand aan de aanvraag. Participatie is verplicht. De initiatiefnemer heeft de verantwoordelijkheid om belanghebbenden te informeren en te betrekken. Vooroverleg is niet verplicht en vormvrij. De wetgever heeft bewust ervoor gekozen om het vooroverleg niet te formaliseren. Op basis van de ervaringen uit het verleden heeft OD NZKG in 2024 een aangepaste werkwijze ontwikkeld voor het vooroverleg onder de Omgevingswet. Het voeren van vooroverleg is immers niet nieuw. De complexe vooroverleggen met de RWZI zijn meteen de eerste ervaringen met deze werkwijze. Per initiatief wordt een integraal team samengesteld om de integrale afweging over de realiseerbaarheid van het initiatief te toetsen. De eventuele showstoppers maar ook de mogelijkheden van scherper vergunnen worden zoveel mogelijk naar de voorkant van het vooroverleg gebracht.

Tijdelijke lozingen

Vóór de Omgevingswet vielen de Tijdelijke lozingen en de Gesloten Bodemenergiesystemen (GBES) onder het Besluit Lozen Buiten Inrichting (BLBI). BLBI is met de Omgevingswet komen te vervallen. Daarmee is het voormalige regieproduct BLBI ook eindig. Onder tijdelijke lozingen vallen de lozingen met een begin- en einddatum van grondwater op het riool en/of bodem. Deze tijdelijke lozingen gebeuren vaak bij bouwprojecten, ontwateren bij het leggen van kabels en leidingen, funderingsherstel of bodemsanering.

Onder de Omgevingswet valt de tijdelijke lozing onder het Omgevingsplan van elke gemeente. Om de toetsing en toestemming namens de gemeente te kunnen blijven continueren, is het uniforme sjabloon juridisch-administratief in 2024 aangepast aan alle omgevingsplannen van de gemeente. De realisatie hiervan was bewerkelijk. Op basis van het Omgevingsplan heeft de initiatiefnemer de plicht voor het vooraf leveren van gegevens en bescheiden en/of kan er maatwerk opgelegd worden. De OD NZKG toetst namens de gemeente de informatieplicht en legt maatwerk op indien nodig. Bij bodemsanering vindt altijd toezicht plaats op de tijdelijke lozing. Helaas kwamen de tijdelijke lozingen in 2024 niet altijd tijdig bij de OD NZKG binnen en soms zelfs nadat de tijdelijke lozing al had plaatsgevonden. Vaak bleek dit een storing in het digitaal stelsel omgevingsloket (DSO) te zijn. Naarmate het jaar vorderde werden de storingen minder frequent.

Drinkwater- en Industriële Grondwateronttrekking

De OD NZKG is benaderd door de drinkwaterbedrijven omdat de huidige onttrekkingen binnen 5 jaar niet meer voldoende gaan zijn om aan de toenemende vraag naar drinkwater te kunnen voldoen. De verwachting is dat de komende jaren meerdere aanvragen voor uitbreiding van grondwateronttrekking respectievelijk het zoet maken van brak water zullen worden ingediend. Dat zou ook invloed kunnen hebben op de grenzen van het grondwaterbeschermingsgebied(en).

Datacenters

In maart 2020 besloot de provincie Noord-Holland dat zij voor inrichtingen met een opgesteld vermogen >50 MW het bevoegd gezag was. Dit betrof voor zover bekend 33 datacenters, zowel nieuwe als bestaande. In 2024 heeft de focus vooral gelegen op nieuwe aanvragen. Door het complexe karakter van de aanvragen omtrent een datacenter in combinatie met de overgang naar de Omgevingswet, zorgde dit voor extra aandacht en capaciteit in 2024.

Dit komt ook voort uit het feit dat in de Omgevingsplannen van de opdrachtgevers vaak geen ruimte is opgenomen voor datacenters. Als gevolg hiervan kan een dossier bewerkelijk en tijdrovend worden, ook omdat deze gepaard gaan met grote belangen.

Energiebesparing

Energiebesparing is belangrijk om Nederland vóór 2050 energieneutraal te maken. De focus ligt op het stimuleren van bedrijven om daadwerkelijk energiebesparende maatregelen te doorvoeren. De OD NZKG houdt toezicht op nalevering van zowel het Bouwbesluit (BBL), als de Wet milieubeheer (BAL, BBL) als de Waterwet (BAL).

Er zijn controles uitgevoerd, bedrijven aangeschreven en er zijn ingediende rapportages beoordeeld in het kader van de informatie- en onderzoeksplicht. De invoering van de Omgevingswet bracht veranderingen met zich mee. Ondanks de veranderingen zijn de controles efficiënt uitgevoerd en de doelstellingen voor 2024 behaald dan wel met succes aan de energiebesparingsopgave gewerkt. Hiermee is bijgedragen aan de verdere verduurzaming van bedrijven en een stap gezet richting een energieneutraal Nederland.

In 2024 heeft de OD NZKG de Prio50 aanpak geïntroduceerd. Het doel van deze aanpak is om via data gestuurd toezicht de doelmatigheid van het toezicht te verhogen en inzicht te krijgen en te geven in de energiebesparingsprestatie van de grootste energieverbruikers. De invoering van deze aanpak heeft er

voor gezorgd dat nagenoeg alle bezochte bedrijven een verschuiving naar een hogere voortgangscategorie hebben bereikt.

Voor landelijke kennisdeling is OD NZKG bij een aantal werkgroepen betrokken:

- Een deel van de energie relevante bedrijven is onbekend – aanpassing van de Energiewet moet er in de toekomst voor zorgen dat inzicht komt in deze onbekende bedrijven. OD NZKG neemt deel aan een landelijke werkgroep die zich bezighoudt met het ontwikkelen van een werkwijze die ervoor zorgt dat alle energierelevante bedrijven inzichtelijk worden.
- OD NZKG is betrokken bij het onderzoek van OD NL naar inzichtelijk maken van CO₂-reductie per uitgevoerde erkende maatregel.
- OD NZKG heeft deelgenomen aan de landelijke werkgroepen voor de ontwikkeling van nieuwe ronde (EPBD IV) en is er gewerkt aan het Energieportfolio dashboard waar Label C en EPBD onderdeel van zijn.

In bijlage 2 staat uitgebreide informatie over de voor Uithoorn uitgevoerde werkzaamheden in het kader van energiebesparing.

Ketentoezicht

In het Dreigingsbeeld milieucriminaliteit 2021 staan bodem en afvalcriminaliteit als een van de speerpunten benoemd. Ketentoezicht helpt om afvalcriminaliteit op het netvlies te krijgen. Ketentoezicht maakt inzichtelijk welke wegen product-/grond- en afvalstromen hebben doorlopen vanaf de ontdoener naar de (tussen en/of eind)verwerker, waarbij er zogenaamde 'lekkages' kunnen optreden. Door dit verloop in samenhang te beschouwen worden veelplegers en milieu-criminele activiteiten zichtbaar.

De aanpak van ketentoezicht bestaat uit een structurele uitvoering van bepaalde afvalstromen (zoals asbest, E-waste, grondstromen) en gerichte pilots op nieuwe afvalstromen. In 2023 is begonnen met het vorm geven van de structurele aanpak. In 2024 is gebleken dat er een uitdaging lag met betrekking tot de ontwikkeling van specifieke kennis en voldoende capaciteit. In dit jaar is het ketentoezicht voornamelijk gericht geweest op de afvalstromen grondstromen, automotive, e-waste en plastics. Vanuit het IBP VTH is een Handreiking ketentoezicht opgesteld als hulpmiddel voor een meer uniforme en programmatische aanpak van ketentoezicht met een landelijke en regionale borging. Deze handreiking zal als basis dienen voor de uitvoering van ketentoezicht in 2025.

Ketentoezicht vraagt om intensivering van de samenwerking tussen andere Omgevingsdiensten, inspectie- en opsporingsdiensten en het Openbaar Ministerie. In november 2024 is aanvullend op het bestaande dreigingsbeeld een 'special' vastgesteld: Dreigingsbeeld Milieucriminaliteit 2024 met twee nieuwe speerpunten op kunststofafval en klimaatmaatregelen. Dit zal in 2025 meegenomen worden bij de ontwikkeling van de regionale beleidscyclus voor milieucriminaliteit met de vier OD's, de Provincie Noord-Holland en het Openbaar Ministerie.

Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)

De afgelopen jaren is, en ook de aankomende jaren zal, de inspanning van de OD NZKG gericht zijn op het verkrijgen van meer inzicht in de aanwezigheid en in emissies van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) bij bedrijven. De wettelijke instrumenten hiervoor zijn de informatieplicht en voor vergunningsplichtige bedrijven ook het vermijdings- en reductieprogramma (VRP). In het VRP doet het bedrijf onderzoek naar de mogelijkheden voor het vermijden of reduceren van emissies naar lucht en water (indirecte lozingen), inclusief een plan van aanpak van het bedrijf. Gezien de grootte van het bedrijvenbestand doet de OD NZKG dit op een risico-gestuurde manier, waarbij branchetype (gericht op de milieubelastende activiteit), milieuzwaarte, risicofactoren, omgevingstype (prioriteit voor bedrijven nabij woongebied) in het kader van gezondheid en expert-judgement de belangrijkste criteria zijn. De OD NZKG heeft in 2023 bij circa 43 bedrijven in het gehele werkgebied een uitvraag gedaan naar alle ZZS-emissies. Van de 43 bedrijven die de OD NZKG heeft aangeschreven zijn de aangeleverde gegevens in 2024 beoordeeld. Bij één bedrijf is de zaak afgerond wegens sluiting van het bedrijf en bij één bedrijf is de zaak afgerond wegens geen ZZS-emissies naar lucht en/of water. Voor 32 bedrijven is vanuit T&H een verzoek gedaan om aanvullende gegevens. Bij 9 bedrijven loopt het verzoek om de inventarisatie en VRP nog en/of worden nog beoordeeld. Ook heeft de OD NZKG een 3-tal bedrijven gecontroleerd die aangaven geen ZZS-emissies naar lucht-water te hebben. Deze uitvraag loopt nog door in 2025.

De lijst van ZZS is continue aan verandering onderhevig. Zo is in november 2024 alle PFAS als ZZS geclassificeerd, waar dit eerder niet zo was. Bij de uitvoering van de ZZS-verplichtingen zal met wijzigingen in de ZZS-lijst risico-gestuurd rekening worden gehouden.

In 2024 zijn ca. 42 gemeentelijke bedrijven weer geprioriteerd uitgevraagd (34 leefomgeving en 8 industrie). Voor 8 bedrijven is de uitvraag in Q2 2024 gedaan. Voor 34 bedrijven is nu ook op de hele PFAS-groep uitgevraagd. Deze bedrijven zijn in Q4 2024 uitgevraagd.

Het totaal aantal bedrijven dat uitgevraagd zal worden is afhankelijk of de betreffende Milieubelastende activiteit (MBA) waarvoor paragraaf 5.4.3 is aangewezen in het Bal. Wegens deze wetswijziging per 1-1-2024 is de uitvraag niet meer per bedrijf, maar per MBA dit heeft invloed op de uitvraag. Per 1-1-2024 waren deze MBA's nog niet allemaal inzichtelijk, waardoor het totaal aantal MBA's nog niet volledig in beeld is.

Programma Bouw

Cijfermatig overzicht van 2024

Programma Bouw	Begroot	Realisatie	Realisatie - Begroot	EJV HJ
Regie	€ 36.931	€ 32.030	-€ 4.900	€ 29.822
Eindtotaal	€ 36.931	€ 32.030	-€ 4.900	€ 29.822

Bouw regie	Begroot	Realisatie	Realisatie - Begroot	EJV HJ
Bouw Maatwerk	€ 8.019	€ 5.230	-€ 2.789	€ 5.240
Ketenmelding Sloop/Asbest	€ 13.249	€ 22.314	€ 9.065	€ 23.118
Label C/keuringsverplichting klimaat inst EPBD	€ 10.227	€ 5.242	-€ 4.986	€ 8.091
Eindtotaal	€ 31.496	€ 32.786	€ 1.290	€ 36.449

VTH-UP Tabellen

Sloop/asbestmeldingen	Slopmeldingen met asbest	Slopmeldingen zonder asbest	Slopmeldingen totaal
Ontvangen	103	18	121
Getoetst	103	18	121
Nog in behandeling	0	0	0
Akkoord na toetsing	94	13	107
Niet akkoord na toetsing	9	5	14
Niet voor ODNZKG	0		0

Programma Bodem

Cijfermatig overzicht van 2024

Programma Bodem	Begroot	Realisatie	Realisatie - Begroot	EJV HJ
Output	€ 38.585	€ 21.391	-€ 17.194	€ 11.230
Regie	€ 48.812	€ 54.933	€ 6.121	€ 41.683
Eindtotaal	€ 87.397	€ 76.324	-€ 11.073	€ 52.913

Bodem output	Begroot	Realisatie	Realisatie - Begroot	EJV HJ
Bodemopslag	€ 2.441	€ 1.685	-€ 755	€ 0
Bodemtoepassing	€ 7.089	€ 6.125	-€ 965	€ 3.699
Graven/Bodemsanering	€ 29.055	€ 12.261	-€ 16.794	€ 6.935
Werkverdeling en coördinatie bodem	€ 0	€ 1.320	€ 1.320	€ 596
Eindtotaal	€ 38.585	€ 21.391	-€ 17.194	€ 11.230

Bodem regie	Begroot	Realisatie	Realisatie - Begroot	EJV HJ
Bodem Advisering	€ 24.406	€ 38.641	€ 14.234	€ 34.285
Graven/Bodemsanering zware impact	€ 3.487	€ 349	-€ 3.138	€ 0
IGH	€ 2.324	€ 664	-€ 1.660	€ 0
Intensieve Handhaving	€ 3.487	€ 1.511	-€ 1.976	€ 616
Nazorg	€ 2.324	€ 0	-€ 2.324	€ 0
Projecten	€ 1.860	€ 3.809	€ 1.950	€ 925
Surveillance	€ 10.925	€ 9.960	-€ 965	€ 5.856
Eindtotaal	€ 48.812	€ 54.933	€ 6.121	€ 41.683

VTH-UP Tabellen

Meldingen en overige niet-controlezaken	Aantal afgehandeld (excl. afgekeurd)	Aantal afgekeurd	Aantal openstaand
A1a/A Bodemsanering groot en complex	0	0	0
A1b/A Bodemsanering zware impact	0	0	0
A2/A Bodemtoepassing/-opslag zware impact	0	0	0
B1/B Bodemsanering grote impact	0	0	0
B2/B Bodemtoepassing/-opslag grote impact	1	0	0
C1/C Bodemsanering gemiddelde impact	0	0	0
C2/C Bodemtoepassing/-opslag gemiddelde impact	2	0	0
D1/D Bodemsanering beperkte impact	24	1	0
D2/D Bodemtoepassing/-opslag beperkte impact	8	1	0
E1/E Bodemsanering lichte impact	4	0	0
E2/E Bodemtoepassing/-opslag lichte impact	1	3	0

Controles		Aantal afgeronde locaties bezocht	Aantal toezichtzaken afgerond	% bezocht afgeronde werken	Aantal veldcontroles
A1a/A	Bodemsanering groot en complex	0	0		0
A1b/A	Bodemsanering zware impact	0	0		0
A2/A	Bodemtoepassing/-opslag zware impact	0	0		0
B1/B	Bodemsanering grote impact	0	0		0
B2/B	Bodemtoepassing/-opslag grote impact	0	0		0
C1/C	Bodemsanering gemiddelde impact	0	0		0
C2/C	Bodemtoepassing/-opslag gemiddelde impact	1	1	100%	1
D1/D	Bodemsanering beperkte impact	1	3	33%	2
D2/D	Bodemtoepassing/-opslag beperkte impact	0	1	0%	4
E1/E	Bodemsanering lichte impact	0	1	0%	0
E2/E	Bodemtoepassing/-opslag lichte impact	1	2	50%	5

Handhaving	Last onder dwangsom	Invorderen & Innen	Handhavingscontrole uitvoeren	Monitoren inning dwangsom
Handhaving	0	0	0	0

Omgevingswet

Bij de toepassing van de nieuwe regelgeving is een aantal onvolkomenheden/onduidelijkheden aan het licht gekomen. De belangrijkste daarvan was de juiste invulling/uitleg van het overgangsrecht. Hiervoor heeft de OD NZKG een notitie gemaakt die landelijk is "omarmd" en er voor zorgt dat nieuwe activiteiten plaatsvinden onder de Omgevingswet en slechts in uitzonderingsgevallen onder overgangsrecht. Deze uitwerking is in lijn met de wettekst en de gedachte achter het overgangsrecht bodem zoals die blijkt uit de Memorie van Toelichting.

Effect van de gekozen lijn is wel dat er een verschuiving heeft plaatsgevonden in opdrachtgeverschap waardoor dit niet aansluit bij de begrotingen in de Uitvoeringsovereenkomsten.

Voor een goede implementatie van de Omgevingswet heeft de OD NZKG ook de gemeenten ondersteund, zoals bij het opstellen van bodemregels (beleidskader Bodem) voor voorbereidingsbesluiten en omgevingsplanregels, de website is aangepast, er is een webinar georganiseerd (250 deelnemers) en er zijn nieuwsbrieven verzonden naar veelmelders, toepasbare regels zijn opgesteld en er is geadviseerd bij bestuurlijke voordrachten.

De Omgevingswet heeft voor het bodemwerkveld veel (extra) administratieve taken met zich mee gebracht. Dit betreft de manier waarop het werk via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) binnenkomt (in PDF). Maar ook in de afhandeling. De hoofdlijn daarin is dat er voor "één zaak" nu meerdere meldingen en informatieplichten zijn. Dit geeft een forse toename in administratieve taken en werkdruk voor de medewerkers. Waar voor het aanleggen van een kabel in de bodem onder de Wet Bodembescherming kon worden volstaan met één zogenaamde BUS-melding moet de aanvrager nu 3 tot soms wel 5 verschillende meldingen en informatieplichten doen. De benodigde inzet is daardoor voor alle partijen toegenomen. Dit is onder de aandacht van het Rijk gebracht met het verzoek dit aan te passen.

Bodemkwaliteitskaarten en PFAS-kaart

Het afgelopen jaar is tevens hard gewerkt aan het opstellen van de Bodemkwaliteitskaarten en PFAS-kaarten. Daarbij is gewerkt aan de "automatisering" van de data-bewerking en is voor meer detaillering

gekozen. Deze verbetering heeft meer tijd gekost dan verwacht waardoor de afronding van de meeste kaarten in 2025 zal plaatsvinden. Dit is besproken met de betreffende gemeenten en zij zijn akkoord met een latere aanlevering.

Bodeminformatiesysteem

Onder de Omgevingswet wordt het BIS op een andere manier gebruikt dan onder de Wet bodembescherming. Hiervoor is een uitgebreide aanpassing nodig, die gefaseerd wordt uitgevoerd. Daarom is ook in 2024 gewerkt aan het verrijken van de bodemdata (fase 1B) en tevens aan het verbeteren van de kwaliteit van de bodemdata.

Fase 1A en 1B zijn in 2024 met succes afgerond. Doel van deze fasen van het project was om de beschikbare informatie in het BIS te verbeteren, zodat een locatiebeoordeling makkelijker tot stand kon komen. Het project is uitgevoerd door een team invoerders die samen ruim 20% van alle locaties in het BIS doornamen. Daarbij is belangrijke informatie aangevuld en verbeterd, honderden contouren zijn ingetekend en aan ruim 4.500 onderzoeken is bodeminformatie (pdf) gekoppeld. Een concept evaluatie van fase 1B is gedeeld en besproken. De definitieve evaluatie wordt begin 2025 afgerond en besproken zodat kan worden gestart met fase 2 (periode 2025 – 2032).

Kwaliteitscontrole

Om te borgen dat nieuwe bodeminformatie correct en volledig wordt ingevoerd en zichtbaar is op de verwachtingenkaart, actualiseert de OD NZKG periodiek het invoerprotocol op basis van ontwikkelingen en inzichten. De invoer wordt met het vier ogen principe (collegiale toetsen) en er vindt een kwaliteitscontrole plaats via een maandelijkse softwarematige controle en er wordt ook steekproefsgewijs gecontroleerd. Deze kwaliteitsverbetering is mede nodig omdat vanaf 1 juli 2025 de milieukwaliteit een nieuw en verplicht onderdeel is in de BRO.

Ook de milieuhygiënische bodem- en grond(water)onderzoeken moeten dan worden aangeleverd aan het BRO. Bronhouders (gemeenten en provincie) zijn wettelijk verplicht om gegevens aan de BRO te leveren, maar ook om de gegevens uit de BRO te gebruiken. De juiste kwaliteit van deze aan te leveren gegevens is belangrijk in verband met mogelijke aansprakelijkheid voor de bronhouder.

Verwachtingenkaart

Voor inzicht in de verwachte bodemkwaliteit op een BIS locatie is in samenwerking met medewerkers van de OD, gemeenten en provincie de verwachtingenkaart uitgewerkt. De kaart toont de diffuse bodemkwaliteit van de regio (zoals berekend in de bodemkwaliteitskaart) en de plekken waar de bodemkwaliteit afwijkt van de bodemkwaliteitskaart, omdat er sprake is van een (verdenking van) bodemverontreiniging of sanering.

Gewerkt wordt aan het regelmatig automatisch actualiseren van de verwachtingenkaart. Er worden immers continu nieuwe gegevens ingevoerd in het BIS en bestaande informatie wordt verrijkt.

De huidige versie van de verwachtingenkaart is beschikbaar in het BIS en interne geoviewers binnen de OD NZKG, zoals de digitale bodeminspecteur. De kaart kan ook beschikbaar gemaakt worden voor geoviewers van gemeenten. De verwachtingenkaart zal op termijn onderdeel worden van de rapportagemodule die door externen geraadpleegd wordt.

Centrale Invoer

Sinds 1 januari 2024 wordt bodeminformatie (data) in het bodeminformatiesysteem (BIS) alleen nog toegevoegd door de OD NZKG. De Centrale Invoer van de bodemrapporten loopt voor alle gemeenten en ook voor de Provincie NH (Bodemrapporten Tata) conform afspraak. Alle rapporten zijn binnen 2 weken in het bodeminformatiesysteem opgenomen. De datakwaliteitsbeheerder van het BIS voert de centrale kwaliteitscontrole uit van de ingevoerde gegevens en koppelt dit maandelijks terug aan de invoerders OD NZKG, waarmee de kwaliteit van de bodemdata steeds verder verbetert.

In 2024 zijn onder de Centrale Invoer ruim 600 bodemrapporten in het BIS opgenomen.

Water en Bodem Sturend

Ook onder het nieuwe kabinet vormen bodem en ondergrond een belangrijk aandeel in de integrale aanpak van actuele vraagstukken. "Rekening houden met water en bodem" wordt ook de lijn in de zogeheten Nota Ruimte die minister Mona Keijzer (Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening) aan het uitwerken is. Daarin staat hoe Nederland op de lange termijn moet worden ingericht.

In de huidige werkwijzen worden de effecten op het bodem- en watersysteem nog onvoldoende meegenomen. In 2024 is de OD NZKG gestart een nieuwe aanpak te verkennen voor integrale advisering over de bodem bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, vanaf de eerste overleggen en visies daarover. Dit betreft het introduceren van een systeemdenken van het natuurlijke bodem en watersysteem waarbij verschillende thema's met betrekking tot water, bodem en natuur integraal (in samenhang) worden benaderd. Dit moet in 2025 leiden tot afspraken met onze partners over hoe dit te implementeren. Om daar een goede invulling aan te geven is ook de expertise binnen Regulering Bodem verbreed met een geohydroloog, fysisch geografen en data-specialisten om de staat van het natuurlijke ondergrondse landschap in beeld te brengen en daarover te kunnen adviseren in een verbreed bodemadvies. Daarnaast is voor bodem aangesloten bij de bestaande ZZS-aanpak voor water en lucht.

Regionaal Schakelpunt

De OD NZKG verzorgt de backoffice voor het Regionaal Schakelpunt (RSP). Voor 2024 is een uitvoeringsprogramma door de backoffice opgesteld. Deze is goedgekeurd door het kernteam met vertegenwoordigers van gemeenten, waterschappen, OD's en provincie in Noord-Holland. Op 4 juni 2024 is een eerste bijeenkomst voor alle deelnemers georganiseerd over de eerste bodemervaringen onder de Omgevingswet.

Op 24 oktober is het ambtelijk Bodemberaad georganiseerd in het Teylers Museum in Haarlem. Het Regionaal Schakelpunt is nu echter (tijdelijk) gestopt. Er is krapte in bemensing en ook de financiering vanuit de Provincie Noord-Holland, het Rijk en de gemeenten is niet geregeld. Dit besluit is ook besproken in het kernteam RSP Noord-Holland en is toegelicht in het Bodemberaad.

Staalslakken

Op dit moment is de problematiek rond de opslag en toepassing van staalslakken in relatie tot de bodem in de media actueel. Deze staalslakken komen vrij bij het productieproces van staal. Uit actuele lokale grondwatermonitoring blijkt dat op meerdere plekken waar de bodem bedekt is met staalslakken

zonder goede beschermende voorzieningen het grondwater verontreinigd is. Tevens is vaak de pH-waarde van het grondwater verhoogd, wat gevolgen kan hebben voor het leven in en boven de grond. Dit wordt ondersteunt door wetenschappelijke literatuur waaruit blijkt dat de grondwaterkwaliteit grote risico's loopt bij verkeerde toepassing en/of opslag van staalslakken.

De Omgevingsdienst heeft afgelopen jaar veel tijd besteed aan de aanpak van deze problematiek. Dit heeft geleid tot nieuwe of geactualiseerde inzichten over de "juiste" toepassing en de inzet van bodembeschermende maatregelen. Op advies van de OD NZKG is in de omgevingsplannen van alle deelnemende gemeenten een meldingsplicht voor beoogde toepassingen van staalslakken opgenomen. Hierdoor kan al in een vroeg stadium worden beoordeeld of de toepassing verantwoord kan.

Programma Randvoorwaardelijk

Cijfermatig overzicht van 2024

Programma overstijgend	Begroot	Realisatie	Realisatie - Begroot	EJV HJ
Data ontwikkeling	€ 1.046	€ 4.184	€ 3.138	€ 0
Omgevingswet	€ 11.622	€ 11.789	€ 167	€ 17.904
Omgevingswet extra werkzaamheden	€ 9.995	€ 5.473	-€ 4.522	€ 7.596
Verweer in bezwaar en beroep	€ 4.649	€ 0	-€ 4.649	€ 0
Woo verzoeken OW	€ 3.254	€ 2.208	-€ 1.046	€ 3.254
Eindtotaal	€ 30.566	€ 23.654	-€ 6.912	€ 28.755

Randvoorwaardelijk	Begroot	Realisatie	Realisatie - Begroot	EJV HJ
Account	€ 6.276	€ 6.276	€ 0	€ 6.276
Nieuwe wet- en regelgeving	€ 4.300	€ 4.300	€ 0	€ 4.300
Procesondersteuning	€ 21.501	€ 21.501	€ 0	€ 21.501
Risicobeheersing	€ 3.835	€ 3.835	€ 0	€ 3.835
Eindtotaal	€ 35.912	€ 35.912	€ 0	€ 35.912

WOO

Vanwege krapte op de arbeidsmarkt lag de OD iets achter op begroting voor het eerste halfjaar, maar deze capaciteit is het tweede half jaar weer beschikbaar om het almaar groeiende aantal WOO-verzoeken af te handelen

Uitvoering taken Bibob

Door de OD NZKG wordt de wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen Openbaar Bestuur (Bibob) toegepast op aanvragen voor omgevingsvergunningen voor de activiteiten Bouw en Milieu. De Bibob helpt voorkomen dat de overheid voor het verlenen van vergunningen criminele organisaties faciliteert. Er wordt ingegrepen wanneer blijkt dat een vergunning structureel wordt misbruikt voor het plegen van strafbare feiten. Dit jaar heeft de Bibob-afdeling een volledige bezetting weten te bereiken. Er heeft dit jaar een inhaalslag plaatsgevonden, waarbij ook geïnvesteerd is in interne en externe communicatie, waaronder communicatie richting de opdrachtgevers. Het (nieuwe) beleid van de opdrachtgevers is geïmplementeerd in de OD-processen.

Informatie en Meldingen

De behandeling van overlastmeldingen heeft voortdurend de aandacht van de OD NZKG. De opmerkingen hierover in het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer, de opdracht van het bestuurlijk overleg industrie en gezondheid en onze ambitie om meer samenlevingsgericht te werken

zijn hiervoor belangrijke prikkels. Het hier speciaal voor opgerichte team dat naar buiten is gericht, zorgt voor een efficiëntieslag door het combineren van frontoffice en backoffice. Het snel kunnen acteren op meldingen door snelle intern afstemming zorgt voor een sneller contact met de melders. Daarnaast n het kader van samenwerking in de regio wordt steeds meer gebiedsgericht gewerkt bij meldingen van overlast. Onder andere door bewoners meer en sneller erbij te betrekken.

De OD NZKG is verantwoordelijk voor de intake en afhandeling van overlastmeldingen en ongewone voorvallen. Ten opzichte van 2023 waar 5.239 overlast meldingen binnenkwamen, is er een grote toename van meldingen, 1280 meldingen meer, te weten 6510 meldingen in 2024. Deze 20% toename is toe te schrijven aan meer bekendheid van de frontoffice, de meldingentool en de expliciete groei van meldingen over een aantal bedrijven. Ook weten groepen mensen zich meer te formeren en individueel met elkaar een melding in te dienen. Een aantal melders komt veelvuldig terug.

Het is geur die voor de meeste meldingen zorgt. Deze lijn is bij elk opdrachtgever te zien.

Ook de toename van Ongewone voorvallen is substantieel. In 2023 werden net geen 2.400 meldingen gedaan en in 2024 waren dit er 2.704. Een toename van ruim 11%. De afgelopen jaren laten het zelfde beeld zien dat vooral tijdens de zomermaanden een stijging is ten opzichte van de wintermaanden.

Bijlage 1: Financiën

De invoering van de Omgevingswet (Ow) per 1 januari 2024 heeft gevolgen gehad voor de prestatiegerichte financiering (PGF) en de product en dienstencatalogus (PDC) die de OD NZKG hanteert. Nieuwe producten en diensten zijn toegevoegd en de inhoud van bestaande producten en diensten zijn gewijzigd. Dit is vertaald naar een aangepaste PDC Omgevingswet (PDC Ow). In 2022 is met de financiële werkgroep en het Gemeenschappelijk Opdrachtgevers Overleg (GOGO) onderzocht hoe om te gaan met deze aanpassingen in het kader van begroten binnen de uitvoeringsovereenkomsten en de jaarlijkse afrekening. Op 20 december 2023 is door het Algemeen Bestuur ingestemd met deze begroting en afrekensystematiek onder de Omgevingswet.

De uitvoeringsovereenkomsten (UVO's) 2024 zijn opgesteld aan de hand van de aangepaste PDC Ow en uurtarief (€116,22). Daarbij zijn ook verwachte wijzigingen in bevoegd gezag (bijv. bodemtaken van provincie naar gemeenten), basistakenpakket (bijv. gesloten bodemenergiesystemen) en volume, verwerkt.

Voor de jaarlijkse afrekening is een werkwijze overeengekomen die invulling geeft aan het bestuurlijke uitgangspunt van financiële rust:

- A. **Regieproducten:** werkelijke uren afrekenen conform PGF-systematiek.
- B. **Randvoorwaardelijk pakket:** naar rato conform PGF-systematiek.
- C. **Outputproducten:**
 - 1. **Bodem:** *fixed price* conform begroting voor het hele programma bodem vanwege de verschuiving in taken en de verandering in pakket en dubbele registratie. Afwijkingen van maximaal +5% en -5% van de begroting worden niet afgerekend, maar toegevoegd of onttrokken aan het weerstandsvermogen van OD NZKG.
 - 2. **Bouw:** *fixed price* conform begroting voor het hele programma Bouw vanwege invoering Wkb en daarmee verandering in pakket en dubbele registratie. Afwijkingen van maximaal +5% en -5% van de begroting worden niet afgerekend, maar toegevoegd of onttrokken aan het weerstandsvermogen van OD NZKG.
 - 3. **Milieu:** *fixed price* conform begroting voor het hele programma Milieu vanwege het nog onvolledige inzicht in de MBA's. Afwijkingen van maximaal +5% en -5% van de begroting worden niet afgerekend, maar toegevoegd of onttrokken aan het weerstandsvermogen van OD NZKG.

Conform bestuurlijke afspraak is voor de outputproducten gerekend met een *fixed price*-afpraak per programma. Het financieel risico voor de outputproducten lag daarbij in eerste instantie bij OD NZKG, maar er zou een verrekening plaats vinden als de daadwerkelijk inzet meer of minder was dan 5%. Daarmee werd het risico gezamenlijk gedragen. Indien bleek dat (eventuele) extra uitgaven kunnen worden opgevangen binnen de eigen begroting van OD NZKG zou worden afgezien van de 5% regeling.

Voorgaande afspraken hebben gevolgen gehad voor de afrekening en het opstellen van het financiële overzicht, zoals hieronder weergegeven. Voor de outputpakketten per werkveld is een overzicht

gemaakt van de afwijking tussen de gerealiseerde omzet (uren*tarief) en de *aangepaste* begroting. Hiermee wordt de tweede begrotingswijziging halverwege het boekjaar bedoeld, de eindejaarverwachting halfjaar. Indien de afwijking tussen de -5% en +5% zat, is de *fixed price* conform aangepast begroting (eindejaarverwachting halfjaar) in rekening gebracht. Voor de werkvelden waarop de afwijking gelijk of groter is dan +5%, is de *fixed price* conform aangepaste begroting (eindejaarverwachting halfjaar) in rekening gebracht. Dit komt omdat is gebleken dat de OD NZKG dit binnen de eigen begroting kan opvangen. Wanneer de afwijking gelijk of kleiner is dan -5%, dan is het verschil tussen de realisatie en de -5% afwijking verrekend met de aangepaste begroting (eindejaarverwachting halfjaar).

Bijlage 2: Energiebesparing

Stand van zaken 2024

Algemeen

Energiebesparing is belangrijk om Nederland vóór 2050 energieneutraal te maken. In het Nationaal Klimaatakkoord zijn afspraken gemaakt over energiebesparing, schone technologie en klimaatbeleid. In Europees verband is in de in 2023 herziene EED verplicht de EU-lidstaten hun gezamenlijke finaal en primair energieverbruik te verminderen met 11,7 procent ten opzichte van de prognoses voor het energieverbruik in 2030 in het EU-referentiescenario 2020. Hiervoor zijn streefdoelen per lidstaat vastgesteld. Gemeenten en omgevingsdiensten zetten zich in dit kader volop in om bedrijven te stimuleren om energiebesparende maatregelen te nemen. Dat is in veel gevallen een wettelijke verplichting. Gemeente Uithoorn heeft hier de afgelopen jaren een ambitie in getoond, waarbij de OD NZKG als partner een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan verduurzaming en energiebesparing.

Inzet OD NZKG

Intensivering en versnelling van energiebesparingstaken

Sinds medio 2023 is het toezicht op de energiebesparingsplicht bij energierelevante bedrijven in het basistaken pakket van de Omgevingsdiensten gekomen. In 2024 heeft de OD NZKG haar inzet voortgezet met het team Toezicht en Handhaving Energiebesparing. Dit team houdt toezicht op naleving van zowel het Bouwbesluit (BBL), de Wet milieubeheer (BAL en BBL), als de Waterwet (BAL). Het team wordt ondersteund door data- en informatiespecialisten, concern controllers, juristen en energiespecialisten.

Het jaar 2024 was het eerste jaar dat het team op volle sterkte functioneerde. De invoering van de Omgevingswet bracht veranderingen met zich mee. Ondanks deze veranderingen heeft de OD NZKG de controles efficiënt uitgevoerd en de doelstellingen voor 2024 ruim gehaald. Hiermee heeft de organisatie bijgedragen aan de verdere verduurzaming van bedrijven en een stap gezet richting een energieneutraal Nederland.

Provinciaal Energie Akkoord (PEA)

Output

Er zijn in 2024 in totaal **64** controles uitgevoerd bij type A, B en C bedrijven. Ook zijn er 12 bedrijven aangeschreven op het indienen van de informatieplicht energiebesparing en hebben wij 44 van de ingediende rapportages informatieplicht energiebesparing beoordeeld. Hiermee zijn de afgesproken doelen en aantallen binnen het Provinciaal energiebesparingsakkoord voor 2024 ruim gehaald. De volgende punten zijn noemenswaardig voor het jaar 2024:

- Voor energiebesparing betekende de invoering van de Omgevingswet dat per locatie controles moesten worden uitgevoerd op twee soorten regelgeving; zowel het BBL (gebouwgebonden maatregelen/gebouweigenaar) als BAL (proces en functionele maatregelen/gebruiker). Dit leidde tot een intensiever proces met onder andere het opstellen van twee afzonderlijke waarschuwingsbrieven en vervolgtrajecten bij handhaving.
- Voor de type C bedrijven geldt dat de OD NZKG in de vigerende vergunningen heeft uitgezocht of er voorschriften in staan op het gebied van energie. Het proces van het onderzoeken van de

vergunning voorschriften was een intensief traject. Vanwege het overgangsrecht kan er sprake van zijn dat aanwezige voorschriften gelden in plaats van de Informatie-, of onderzoekspllicht.

- Bepaalde bedrijven hebben zich geconformeerd aan de Portefeuille Aanpak. De bedrijven die onder de portefeuille aanpak vallen worden op dit moment niet bezocht door de OD NZKG. Toezicht op energiebesparing loopt via Omgevingsdienst NL.
- Bij het PEA is voor de bepaling van het jaarlijks aantal uit te voeren (her)controles, van de CBS-data gebruik gemaakt. Vanwege het ontbreken van -een deel van- de energierelevante bedrijven die nog moeten volgen uit de inventarisatie en wetswijziging, kunnen de nu in PEA geplande producten niet worden uitgevoerd volgens de oorspronkelijke planning en verschuiven deze naar een later moment wanneer de bedrijven wel bekend zijn. Naar verwachting zal eind 2025 de aangepaste Energiewet fungeren, hierdoor kunnen de omgevingsdiensten inzicht krijgen in nog onbekende bedrijven met een energiebesparingsplicht. Vervolgens kunnen deze bedrijven gecontroleerd worden.

Outcome

In de tabel is de huidige stand van zaken van de groot en zeer groot gebruikers weergegeven. Er zijn tot nu toe bij **25** groot- en zeer groot gebruikers afspraken gemaakt over te nemen energiemaatregelen en zijn er in dezelfde periode bij **49** groot- en zeer groot gebruikers maatregelen gerealiseerd of is er voldoende voortgang over de te nemen maatregelen. **2** van **49** bedrijven zijn deelnemer van de portefeuille aanpak en hebben de status 'voldoende voortgang'. Na afloop van het project portefeuille aanpak zullen deze bedrijven naar verwachting volledig voldoen en verschuiven naar 'alle energiebesparende maatregelen uitgevoerd'. Daarnaast zet de tendens zich voort in de afname van het aantal bedrijven waarmee afspraken zijn gemaakt en de toename van het aantal bedrijven waar goede voortgang zit in het treffen van maatregelen of de maatregelen volledig zijn doorgevoerd.

De voortgangsindicatoren zijn:

Voortgangsindicatoren	betekenis	Stand per 31-12-2023		Stand per 31-12-2024	
		Groot gebruikers	Zeergroot gebruikers	Groot Gebruikers	Zeergroot gebruikers
Voortgangsindicator 1	Van hoeveel bedrijven het besparingspotentieel nog niet is vastgesteld of nog onbekend is bij de omgevingsdienst (nog niet opgepakt).	3	0	14	3
Voortgangsindicator 2	Van hoeveel bedrijven afspraken zijn gemaakt over	15	2	20	1

	energiebesparingsmaatregelen (opgepakt).				
Voortgangsindicator 3	Voldoende voortgang over te nemen maatregelen	8	3	10	1
	Van hoeveel bedrijven de maatregelen zijn gerealiseerd. (doelstelling bereikt).	7	1	14	1
Totaal		33	6	58	6
Totaal aantal bedrijven		39		64	

Toelichting op Stoplichtenmodel

Stoplichtenmodel algemeen

Het door de OD NZKG sinds 2015 toegepaste stoplichtenmodel geeft de fase aan waar het energierelevante bedrijvenbestand van een individuele opdrachtgever zich bevindt in de realisatie van de -vierjaarlijkse- wettelijke verplichte maatregelen verduurzaming energiegebruik die zich binnen vijf jaar terugverdienen.

Een bedrijf is energierelevant bij een energiegebruik van >50.000 kWh of > 25.000 m³ aardgasequivalenten per jaar. Het stoplichtenmodel zegt niets over de voortgang van de naleving van andere wettelijke verplichtingen als EPBD of Label C kantoren dan wel de hoeveelheid gerealiseerde energiebesparing of CO₂-reductie. Het stoplichtenmodel is **dynamisch** en wordt door de OD NZKG beheerd. Vanwege wijzigingen in het bedrijvenbestand (nieuwe bedrijven komen erbij, bedrijven breiden uit of krimpen etc.), realisatie van energiebesparing waardoor een bedrijf niet langer energierelevant is of de vierjaarlijkse wet- en regelgeving wijzigt het stoplichtenmodel continu door de uitvoering van controles en hercontroles.

Het stoplichtenmodel betreft een **moment opname**. Om bovengenoemde redenen kunnen de aantallen per kleur/voortgangsindicator **hoger** en **lager** worden.

De onbekende energierelevante bedrijven (waarvan de adressen ontbreken), zijn niet opgenomen in het huidige stoplichtenmodel.

Stoplichtenmodel per kleur

Voortgangsindicatoren	Kleur	Toelichting
Voortgangsindicator 1	Bij hoeveel bedrijven het besparingspotentieel nog niet is vastgesteld of nog onbekend	Er is door de OD NZKG nog niet vastgesteld of maatregelen verduurzaming energiegebruik genomen moeten worden omdat de OD NZKG nog moet starten met toezicht en handhaving op deze

	is bij de omgevingsdienst (nog niet opgepakt).	taak bij het desbetreffende (nieuwe) bedrijf. Tot slot kunnen bedrijven naar rood worden teruggeplaatst die eerder oranje of (licht)groen waren vanwege de gewijzigde wet- en regelgeving van 1 juli 2023.
Voortgangsindicator 2	Bij hoeveel bedrijven afspraken zijn gemaakt over energiebesparingsmaatregelen (opgepakt).	Als uit een controle blijkt dat een bedrijf nog niet voldoet aan de wet- en regelgeving worden afspraken gemaakt met een bedrijf over het moment waarop het bedrijf alle maatregelen neemt die zich binnen vijf jaar terug verdienen. Dit wordt vastgelegd in een waarschuwingsbrief. De aard van de maatregel of maatregelen is bepalend voor de termijn die gegeven wordt aan een bedrijf om deze te realiseren. Afhankelijk van de aard van de te nemen maatregelen, kan de termijn waarop een bedrijf moet voldoen aan de wettelijk verplichte maatregelen, meerdere jaren bestrijken.
Voortgangsindicator 3	Voldoende voortgang over te nemen maatregelen	Tijdens een controle door de OD NZKG blijkt dat een bedrijf bijna klaar is met het uitvoeren van alle van toepassing zijnde maatregelen. Het bedrijf is op positieve wijze bezig met de realisatie van de maatregelen die zijn vastgelegd in de waarschuwingsbrief. Wanneer alle maatregelen getroffen zijn verschuift het bedrijf naar groen. De OD NZKG controleert of de laatste maatregelen zijn genomen.
Voortgangsindicator 4	Van hoeveel bedrijven de maatregelen zijn gerealiseerd. (doelstelling bereikt).	Een bedrijf heeft alle wettelijke verplichte maatregelen verduurzaming energiegebruik die zich binnen vijf jaar terugverdienen gerealiseerd. Het kan nodig zijn dat een bedrijf meermalig fysiek moet worden gecontroleerd voordat het bedrijf voldoet.

Informatiegestuurd toezicht

Begin 2024 heeft de OD NZKG de prio50 aanpak geïntroduceerd. Het **doel** van deze aanpak is om via om informatie/data gestuurd toezicht de doelmatigheid van het toezicht te verhogen en de gemeenten inzicht te geven in de energiebesparings-prestatie van grootste energieverbruikers. Uitgangspunt in 2024 is dat de Prio-bedrijven 'promoveren' naar een hogere stap in de kpi-reeks volgens het stoplichtenmodel zoals hierboven genoemd.

Methode

- Prio-bedrijven die niet voldoen aan de informatieplicht worden aangeschreven en als ze niet reageren gehandhaafd;

- De Prio-bedrijven met een onderzoeksplicht die nog geen rapport hebben toegestuurd worden aangeschreven en als ze niet reageren gehandhaafd. De handhaving op de informatieplicht is hierbij inbegrepen;
- Alle ontvangen rapporten van onderzoeksplichtige Prio-bedrijven worden in 2024 zoveel als mogelijk beoordeeld;
- Prio-bedrijven worden in 2024 zoveel als mogelijk bezocht.

In Q1 van elk jaar wordt het resultaat geëvalueerd en worden de lijsten bijgewerkt. De nieuwe prio50 lijst zal elk jaar in Q1 met de contactpersoon van de gemeente worden gedeeld.

Opbrengst prio50 lijst 2024

De prio 50 bedrijven voor 2024 zijn bezocht en nagenoeg alle bezochte bedrijven hebben een verschuiving naar een hogere KPI bereikt. Wanneer de nog lopende trajecten worden afgerond, zal de KPI van de nog lopende trajecten naar een hogere status wijzigen.

Informatieplicht

In 2023 is de nieuwe vierjaarscyclus gestart waarbij alle informatieplichtige bedrijven zich opnieuw hadden moeten melden. In het jaar 2024 heeft de OD NZKG prioriteit gegeven op het beoordelen van de ingediende rapportages. Onderdeel van de ingediende rapportages waren bedrijven die nog niet bij ons bekend waren. Hierdoor is het bedrijvenbestand gegroeid. Daarnaast hebben we bedrijven waarvan we nog geen melding hadden ontvangen aangeschreven en waar nodig een handhaving gestart. Dit is een doorlopend traject.

Meldingen informatieplicht	Stand van zaken 31-12-2023 (Ronde 2019)	Stand van zaken 31-12-2024 (Ronde 2023)
Totaal aantal informatieplichtige bedrijven bekend bij de OD NZKG	97	119
Totaal ontvangen meldingen	80	96

In 2024 totaal zijn er 5 bedrijven aangeschreven op het indienen van de informatieplicht energiebesparing. Daarnaast hebben wij 44 van de ingediende rapportages informatieplicht energiebesparing beoordeeld.

Onderzoeksplicht

Sinds 1 juli 2023 zijn zeer grootgebruikers¹ van energie verplicht om een onderzoeksrapportage in te dienen met betrekking tot energiebesparing. Dit is een vierjaarlijkse cyclus en herhaalt zich weer in

¹ Bedrijven met een jaarlijks energiegebruik van 170.000 m³ aardgas(equivalent) en/of 10 miljoen kWh per jaar.

2027. Bij de rapportage wordt een uitvoeringsplan ingediend waarin alle maatregelen staan welke binnen vijf jaar terug te verdienen zijn en daarmee genomen moeten worden. De ODNZKG beoordeelt deze rapportages op volledigheid en of deze alle relevante maatregelen bevatten.

Naast deze verplichting hebben de groot gebruikers ook de verplichting (wanneer zij eigenaar van het gebouw zijn) om de informatieplicht energiebesparing in te dienen voor de gebouw gebonden maatregelen vanuit het BBL. Ook hierbij geldt dat de maatregelen die binnen vijf jaar terug te verdienen zijn, genomen moeten worden. Daarnaast dient het bedrijf ook inzichtelijk te maken hoeveel CO₂ er bespaard kan worden door het nemen van de maatregelen in het uitvoeringsplan.

Bedrijven waarvan we nog geen rapportage hadden ontvangen aangeschreven. Dit is een doorlopend proces.

Ingediende rapportages	Stand van zaken 31-12-2024 (Ronde 2023)
Totaal aantal onderzoeksplichtige bedrijven bekend bij de OD NZKG	25
Totaal ontvangen rapportages	17

CO₂-reductie

Zeer groot gebruikers van energie zijn verplicht om in hun uitvoeringsplan van de onderzoeksplicht energiebesparing een inschatting te maken van de mogelijke CO₂-besparing van de te nemen maatregelen. Dit is alleen verplicht voor de procesgebonden maatregelen. Dit wordt weergegeven in een cyclus van vier jaar, 2024-2027. De ingediende gegevens zijn nog onderhevig aan verandering. Er lopen nog trajecten waarbij bedrijven nog aanpassingen moeten doen aan de rapportage en aan de te treffen maatregelen. Ook zullen er nog meer rapportages ingediend worden waardoor de besparing verder zal oplopen. De berekeningen en de indicaties van de te behalen CO₂-reductiepotentiëlen worden door het bedrijf zelf onderzocht en gerapporteerd. Het gebruik van deze cijfers is in ontwikkelfase. In 2025 start de ODNZKG om de kwaliteit van deze cijfers nader te verifiëren.

Mogelijke CO ₂ -reductie 2024-2027	Stand van zaken 31-12-2024 (Ronde 2023)
Totaal ingediende onderzoeksrapportages	17
Totale CO ₂ -reductie bij doorvoeren maatregelen	201 duizend (ton)

De OD NZKG heeft de ambitie om ook voor de uitgevoerde erkende maatregelen controles inzichtelijk te krijgen wat het effect van deze controles is op CO₂-reductie. Dit ligt voor nu nog niet binnen onze

mogelijkheden. Vanuit OD NL loopt er momenteel een onderzoek naar het inzichtelijk maken van CO₂-reductie per uitgevoerde erkende maatregel. Als OD NZKG zijn wij betrokken bij dit onderzoek en werken wij mee aan het ontwikkelen van kengetallen, KPI's en rekenmethodiek.

Inventarisatie en aanpassing Energiewet

Een opdracht vanuit het Energieakkoord van de Provincie Noord-Holland is om de energiegegevens van nog onbekende energierelevante bedrijven te inventariseren en inzichtelijk te maken. Daarnaast kwam er ook de vraag vanuit het ministerie om meer bedrijven te bereiken voor het indienen van de informatieplicht.

Met behulp van het CBS register en het aantal reeds bekende energierelevante bedrijven, is er een inschatting gemaakt van het aantal nog onbekende energierelevante bedrijven in Uithoorn.

Totaal aantal energierelevante bedrijven CBS	260
Totaal aantal energierelevante bekende bedrijven	119
Totaal aantal onbekende bedrijven	141

Eind 2025 is een aanpassing in de Energiewet aanstaande. Deze aanpassing moet ervoor zorgen dat de energiegegevens van de netbeheerders beschikbaar komen voor de omgevingsdiensten. Hiermee wordt per OD een overzicht verstrekt van bedrijven die een midden- en (zeer)groot verbruik hebben en waarvoor de wettelijke verplichtingen voor Energiebesparing gelden. Het beschikbaar komen van deze gegevens zou het aantal energierelevante bedrijven dat er binnen de gemeente Uithoorn aanwezig is, volledig inzichtelijk maken. Vanuit de OD NZKG nemen wij deel aan een landelijke werkgroep met betrekking tot het ontwikkelen van een werkwijze die ervoor zorgt dat de gegevens eind 2025 bereikbaar zijn en geïmplementeerd kunnen worden in onze systemen.

In 2024 zijn de volgende werkzaamheden uitgevoerd. Deze werkzaamheden lopen door in 2025:

- Inventarisatie mogelijke energierelevante bedrijven op basis van BAG register en een inschatting gemaakt van het energiegebruik aan de hand van het oppervlak in combinatie met het soort branche/bedrijf;
- Vanuit deze inventarisatie is een Bulk brief verstuurd met als doel om voor ons bekende bedrijven te informeren over de wettelijke verplichtingen op het gebied van energiebesparing ende voor ons nog onbekende bedrijven in beeld te krijgen en hiermee het bedrijvenbestand verder op te schonen. De brief is naar 98 ondernemers verstuurd.

Label C Kantoren en Keuringsverplichting EPBD III – Bouwbesluit (BBL)

Label C Kantoren- Bouwbesluit (BBL)

De OD NZKG is in 2023 gestart met het toezicht en handhaving op de label C verplichting. Voor de uitvoering van toezicht en handhaving is een handhavingsstrategie opgesteld en afgestemd met de opdrachtgevers. Het toezicht en handhaving op grond hiervan liep door in 2024.

Het Toezicht in 2024 heeft zich gefocust op de volgende zaken:

- Het beoordelen van de verbeterplannen;
- Handhaving in de vorm van (voornemen) Last onder Dwangsom en de inning daarvan;
- Inventarisatie van de onzekere kantoren. Van deze groep is in 2024 bepaald of er een label C verplichting van toepassing is.
- De handhaving gestart bij de uitgezochte onzekere kantoren – die op dat moment niet voldoen –in de vorm van een waarschuwingsbrief;
- Voorbereiden toezicht op de aflopende labels (een label heeft een geldigheid van 10 jaar. De OD NZKG houdt toezicht op het vernieuwen van het Label).

Mede door de inzet van de uitgebreide voorlichting in de jaren 2021-2023 door de OD NZKG, is de hoeveelheid opgelegde (voornemen) lasten onder dwangsommen beperkt gebleven. Vanwege de inzet van de OD NDZKG voldoet het overgrote deel van de kantoren aan de verplichting. Dat geeft voor de gemeente Uithoorn de volgende stand van zaken:

Uithoorn

Start 2023			Begin 2024		Eind 2024	
Kantoren	41	100%	41	100%	42	100%
Voldoet	22	54%	39	95%	41	98%
Voldoet niet	19	46%	2	5%	1	2%

Toelichting

Uithoorn heeft **42** kantoren met een label C verplichting.

Op het ijkmoment van eind 2024 voldeed hiervan **1** kantoren (**2%**) niet aan de verplichting van Energielabel C.

Er is 1 extra kantoorpand t.o.v. voorgaande rapportages. Dit komt doordat de OD NZKG nader onderzoek heeft gedaan naar panden met een label C verplichting. Uit dat onderzoek – wat gericht was op panden met een ontbrekend label of een label slechter dan C - zijn nieuwe panden naar voren gekomen die nog niet eerder zijn aangeschreven.

EPBD Energiekeuring – Bouwbesluit (BBL)

De OD NZKG voert, bij de bedrijven waar zij het mandaat voor heeft, het toezicht uit op de energiekeuring van de klimaat installaties (EPBD). Bij de voorbereidingen in 2022 is gebleken dat het toezicht op de energiekeuring voor het onderdeel verwarmingssystemen nog niet mogelijk is op de

manier waarop de wetgever de keuring heeft ingericht, omdat de noodzakelijke certificeringen van de verantwoordelijke keuringsinstanties nog niet op orde zijn.

In 2023 heeft de OD NZKG deelgenomen aan een onderzoek van Buitenlandse Zaken (BZK) gericht op het beter laten werken van de keuringen (een onderzoek heeft aangetoond dat deze keuringen weinig worden toegepast en door de markt weinig gewaardeerd wordt). Uit het onderzoek bleek dat het niet haalbaar is om de keuringsverplichting beter te laten werken.

In 2024 heeft de OD NZKG een alternatieve aanpak onderzocht gericht op het opvragen van informatie die anderzijds beschikbaar zouden zijn uit de keuringen. Uit de testfase is gebleken dat het opvragen van deze informatie tijdens een energiecontrole zeer tijdrovend is en onvoldoende gegevens oplevert. Besloten is deze aanpak niet uit te voeren en te wachten tot de zaken vanuit het rijk goed zijn geregeld. Wel hebben wij deelgenomen aan de landelijke werkgroepen voor de ontwikkeling van de nieuwe ronde (EPBD IV) en is er gewerkt aan het Energieportfolio dashboard waar Label C en EPBD onderdeel van zijn. Beide activiteiten worden in 2025 voortgezet.

Bijlage 3: Overlast Meldingen

Overlast veroorzaakt

Overlast ervaren

Overlast veroorzaakt (Max 50.000 unieke inrichtingen)

Met de huidige selectie worden 1 overlastmeldingen weergegeven bij 1 unieke inrichting(en)

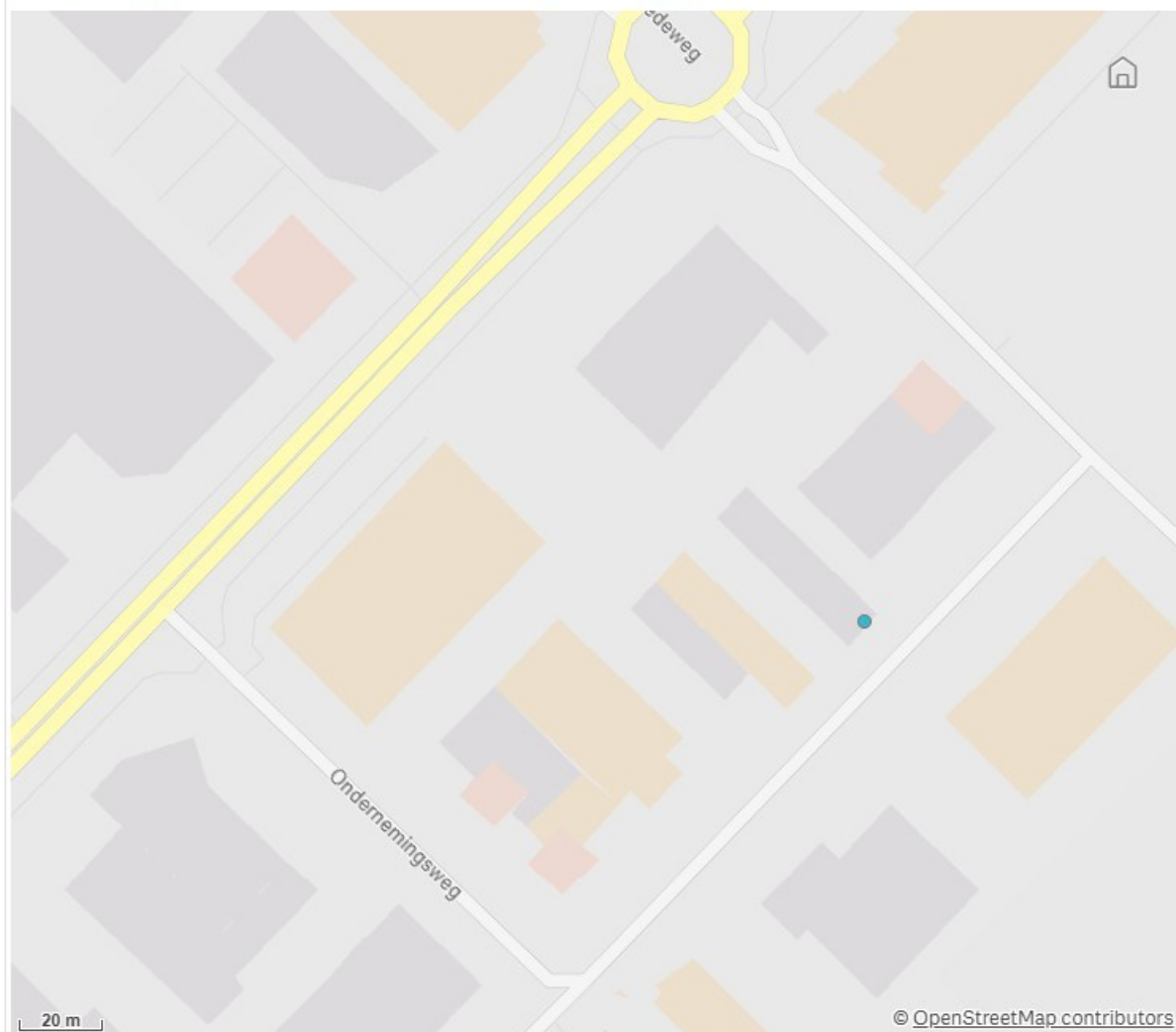

Overlast veroorzaakt

Overlast ervaren

Overlast ervaren (Max 50.000 unieke locaties)

Met de huidige selectie worden 1 overlastmeldingen weergegeven op 1 unieke locaties

Aantal overlastmeldingen

Puntlaag

Soort_overlast ■ Geur

